

Sags Forhandling, navnlig i Udvalget var, om man ikke kunde opnaa en mere direkte Repræsentation for de Klasser af Befolkningen, som man her vil komme til Hjælp. Ogsaa i den Henseende maa jeg beklage ikke at være enig med det ærede Medlem, der jagde, at han ikke lagde videre Vægt paa den Sag. Han mente, at man næppe ved at henvende sig direkte til Husmændene og Landarbejderne vilde opnaa at faa Repræsentanter med mere Forstand paa disse Sager, end man kan opnaa ved de Valg, her foreslaas, hvad enten der nu gøres Indstillinger fra de forskellige Landboforeninger, eller der foregaar Valg her i Rigsdagen. Jeg er ikke enig med det ærede Medlem deri. Jeg har ogsaa paa Sagens foregaaende Trin stridt for, saa længe jeg syntes, det kunde nytte noget, at aabne Udgang for Landarbejderne og Husmændene til direkte at blive repræsenterede i denne Kommission. Det er rimeligt, at de landøkonomiske Organisationer, som nu skulle udpege forskellige Medlemmer, der vælges af Regeringen, for deres Del ville indstille Medlemmer, som kunne have Forstand paa de Ting. Men det er jo saadan ogsaa i disse Forhold, at den, der har Skoen paa, ved bedst, hvor den trykker, og jeg tror, man vil faa det sikreste og paalideligste Udtryk for Husmændenes og Landarbejdernes Ønsker i disse Sager, hvis man kunde faa dem til direkte at blive repræsenterede i en saadan Kommission. Spørgsmaalet derom er strandet paa praktiske Vanskeligheder. Man har gjort gældende, at Husmændene og Landarbejderne jo ikke paa den Maade ere organiserede, som det besiddende Landbrug er. Landboforeningerne bestaa jo overvejende af besiddende Landbrugere, og de store Fællesforeninger i Jylland, Jyn og Sjælland ere jo kun Sammensætninger af de i Forvejen bestaaende Landboforeninger. Man kan derfor sige, at Landboforeningerne, som skulle udpege alle de Medlemmer, som Indenrigsministeren skal udvælge, bestaa af det besiddende Landbrug. Nu siger man, at Husmændene og Landarbejderne ikke have tilsvarende Organisationer. Jeg maa delvis indrømme Rigtigheden deraf. Det er mig velbekendt, at der her paa Sjælland findes et dansk Arbejdersamfund, der væsentlig har hjemme her paa Sjælland, men dog ogsaa har enkelte Afdelinger i Jylland, og jeg ved, at der i Jylland er en Husmandsforening. Men jeg maa indrømme, at disse Foreninger ikke have saa stort et Omfang og ikke ere saaledes udbredte i Landet, at man kan stille dem op ved Siden af Landboforeningerne. Dertil kommer, at de to Foreninger, jeg her

nævnte, ikke alene repræsenterer Husmand og Landarbejdere. Der findes rundt omkring i Landet, i alt Fald her paa Sjælland — jeg tror for Resten ogsaa i Jylland og Jyn — en Række Arbejdersforeninger. Ganske vist have disse Foreninger forskellige andre Formaal end det, at staffe Jord. En stor Del af dem have til Djemed at opløse deres Medlemmer, og enkelte Foreninger have i den senere Tid, navnlig siden den socialdemokratiske Bevægelse er naaet omkring i Landet, ogsaa i større Omfang optaget dette Formaal at staffe Lønningsforbedringer til Beje. Men man kan sige, at gennemgaaende ere de Arbejdersforeninger, der findes omkring paa Landet, ikke beregnede paa de Opgaver, som her er Tale om. Alligevel er det min Mening, at man med god Vilje kunde have tilvejebragt en Repræsentation for Landarbejderne og Husmændene, som disse maatte erkende for at være deres egen Repræsentation. Der kunde saa, hvis man ikke vilde erkende Dansk Arbejdersamfund og Jydsk Husmandsforening for at være en tilstrækkelig Repræsentation for de vedkommende Klasser, være Spørgsmaal om at lade de forskellige Arbejdersforeninger sende delegerede til Provinismøder, hvor man saa kunde udpege Repræsentanter til at indtræde i Kommissionen. Dette var min Anskuelse, som jeg ogsaa kortelig har antydet her i Betænkningen. Imidlertid fandt denne Tanke ikke videre Tilslutning i Udvalget; ærede Medlemmer ville jo let kunne stønne derover, og vi have hørt, at den Side i Udvalget, som jeg nærmest troede at kunne paaregne Tilslutning hos, nemlig det ærede Medlem fra Ringbøbing og hans Meningsfæller, ikke lagde nogen videre Vægt paa denne Sag; det har det ærede Medlem udtalt tidligere. (S. C. Christensen: Det var kun paa mine egne Vegne). Ja, saa holder jeg mig altsaa til det ærede Medlem og fritager altsaa foreløbig det ærede Medlems Meningsfæller. Men jeg vil sige, at jeg havde haabet for den Betragtning, jeg har gjort gældende, først og fremmest at finde Tilslutning fra den Side, hvortil det nævnte ærede Medlem hører. Da dette imidlertid ikke skete, og jeg stod om ikke ganske ene saa dog ikke med tilstrækkelig Tilslutning til, at jeg kunde faa noget ud af et Endringsforslag, saa stillede jeg ikke noget Endringsforslag. Men det glæder mig, at Sagen alligevel er kommen frem fra en anden Side. Jeg ser nemlig, at et andet æret Medlem her i Tinget (N. Jensen) har stillet et Forslag, som ganske gaar i den Retning, som jeg her har antydet, og det er mig lært,